

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

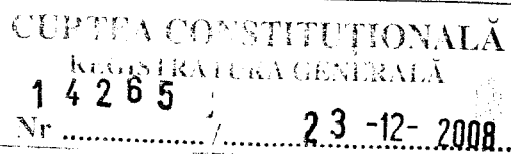
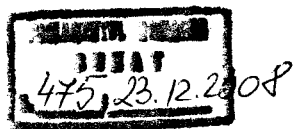
Telefon: (+40-21) 313-2531

Fax: (+40-21) 312-5480

Internet: <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.2726A/2008

Domnului MIRCEA DAN GEOANĂ
PREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, copia sesizării de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, formulată de Președintele României.

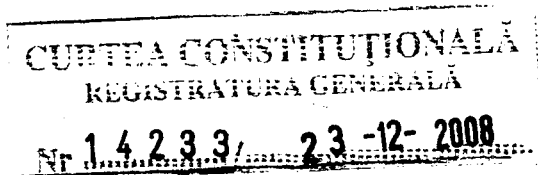
Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 12 ianuarie 2009, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 14 ianuarie 2009.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

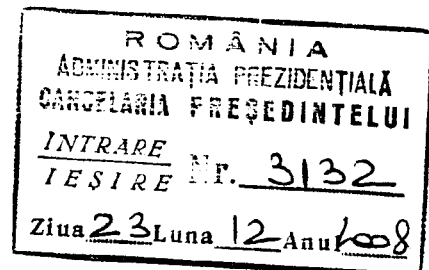
PREȘEDINTE

Prof.univ.dr.Ioan Vida

ROMÂNIA

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 23 decembrie 2008

DOS. 24264/2008.

Domnului prof.univ.dr. Ioan Vida

Președintele Curții Constituționale

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001

privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada

6 martie 1945 – 22 decembrie 1989

Potrivit dispozițiilor art. 77 din Constituția României, înainte de promulgare Președintele României poate solicita verificarea constituționalității legii. Am luat la cunoștință că prin Decizia nr. 1351 din 10 decembrie 2008 a Curții Constituționale, pronunțată în cadrul controlului anterior de constituționalitate au fost respinse, cu opinia separată, sesizările formulate de către deputații aparținând Partidului Democrat-Liberal și Partidului Național Liberal, dar motivele pentru care formulez prezenta sesizare sunt diferite de cele expuse deja în sesizarea anterioară.

Astfel, motivele de neconstituționalitate sunt următoarele:

I. Aspecte de ordin procedural

1. Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 fost adoptată cu încălcarea normelor constituționale referitoare la procedura de legiferare, și anume a principiului constituțional al bicameralismului consacrat de **art. 61 alin. (2)** din Constituție, precum și a competențelor stabilite pentru cele două Camere, potrivit **art. 75 alin. (1)** Constituție.

Senatul, în calitate de primă cameră sesizată, a respins propunerea legislativă pentru **completarea** Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989. Camera Deputaților, în calitate de cameră decizională, a adoptat propunerea legislativă, însă cu un conținut diferit față de conținutul legii respinse în prima Cameră.

Propunerea legislativă avea ca obiect completarea dispozițiilor art. 20 din Legea nr. 10/2001 prin introducerea a trei noi alineate ce vizau măsuri protecționiste prin asigurarea urgentă a fondului de locuințe pentru chiriașii de bună-credință evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari, ale căror contracte de vânzare-cumpărare încheiate în temeiul Legii nr. 112/1995 au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, în vederea realizării echității sociale.

În raport de forma legii trimisă spre promulgare, varianta legii adoptată de Camera decizională se îndepărtează în mod substanțial atât de la textul propunerii legislative cât și de la obiectul avut în vedere de inițiatori.

II. Aspecte de fond

Legea, în forma trimisă spre promulgare, conține prevederi ce nu corespund exigențelor Convenției Europene a Drepturilor Omului privind accesibilitatea și previzibilitatea normei juridice. Legea nu respectă principiul preeminenței dreptului și al separației puterilor în stat, care presupune ca legiuitorul să nu intervină pe parcursul derulării unor proceduri administrative sau judiciare prin măsuri care să avantajeze una dintre părți în detrimentul celeilalte, ori care să ducă la modificarea procedurilor juridice pe parcursul derulării proceselor existente în fața judecătorului.

La 9 decembrie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în *cauza Viașu vs România*, a identificat o *disfuncționalitate a legislației române și o practică administrativă care a afectat, și poate încă afecta, și pe viitor, un număr mare de oameni*. Cadrul legal, stabilit de autorități pentru o categorie specifică de cetățeni, respectiv beneficiarii măsurilor de restituire a bunurilor naționalizate sau confiscate de statul comunist este apreciat ca inadecvat, iar modificările aduse nu sunt de natură să asigure un just echilibru între diferitele interese incidente și să determine realizarea efectivă și rapidă a dreptului la restituire, în conformitate cu principiile preeminenței dreptului și al legalității. Or, prin ratificarea Convenției, Statul român și-a asumat obligația de a stabili un cadru juridic intern compatibil cu aceasta.

1. Modificarea de la art. I pct. 10 din Lege a fost făcută cu încălcarea dispozițiilor art. 15 alin. (2) din Constituție care prevede că legea se aplică numai pentru viitor. Prevederea legală modifică, pentru trecut, condițiile de existență a sancțiunii nulității, restrângându-i sfera de aplicare, cu scopul de a valida înstrăinările unor imobile preluate fără titlu făcute în baza Legii nr. 112/1995. Nulitatea actului de înstrăinare a unor imobile preluate fără titlu valabil se poate pronunța numai dacă acestea „sunt considerate astfel anterior intrării în vigoare Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare”. Textul, așa cum este redactat nu respectă precizia și previzibilitatea cerute de noțiunea de "legalitate", în sensul Convenției Europene a Drepturilor Omului, deoarece nu se precizează care este sensul noțiunii de „imobile preluate fără titlu valabil” înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 213/1998, din moment ce așa cum a remarcat în repetate rânduri și Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Cauza Păduraru c. României) noțiunile de „titlu valabil” și „titlu nevalabil” în cazul imobilelor preluate de către stat au fost și sunt controversate în jurisprudență generând și amplificând insecuritatea juridică. Prin modificarea propusă, această insecuritate în loc să fie înlăturată este agravată, deoarece nici din legislația anterioară Legii nr. 213/1998, și nici din jurisprudență nu rezultă univoc ce se înțelege prin imobile preluate fără titlu valabil, prima accepțiune legală fiind dată de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 213/1998 și apoi – dar fragmentar – de art. 2 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 10/2001, dar la care acum se renunță, fără nicio fundamentare juridică.

De asemenea, se restrâng actele juridice de înstrăinare considerate nule și, implicit, se exclude controlul judecătoresc pentru o serie de contracte de vânzare-cumpărare, dar fără a se stabili ce se întâmplă cu hotărârile judecătorești pronunțate anterior.

Prin această reglementare se aduce și o gravă atingere securității juridice și stabilității raporturilor juridice. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că, în virtutea principiului separației puterilor în stat, Parlamentul nu are dreptul să intervină în procesul de realizare a justiției neputând împiedica instanțele judecătorești de a-și exercita atribuțiile prevăzute de art. 124 din Constituție, de realizare a justiției. (Decizia nr. 6 din 11 noiembrie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 4 martie 1993).

2. Completarea de la art. I pct. 11 din legea trimisă spre promulgare, conform căreia *„Contractele de vânzare - cumpărare încheiate în temeiul Legii nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, sunt acte autentice și constituie titlu de proprietate opozabil de la data încheierii acestora”* conține dispoziții retroactive deoarece reglementarea vizează situații trecute și nu în curs de derulare sau care se vor naște în viitor. Mai mult, norma este echivocă și imprecisă, ceea ce contravine principiului preeminenței dreptului și principiului securității juridice, întrucât face imposibilă interpretarea și aplicarea ei unitară, de vreme ce nu rezultă dacă un contract de vânzare-cumpărare încheiat, în temeiul art. 9 Legii nr. 112/1995, dar având ca obiect un imobil preluat fără titlu valabil, constituie sau nu un titlu valabil și „opozabil” adevăratului proprietar. De altfel, Curtea Constituțională a stabilit în jurisprudența sa în mod explicit și constant că Legea nr. 112/1995 nu reglementează decât imobilele preluate cu titlu valabil, iar nu și cele preluate fără titlu, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în același sens (Cauza Păduraru c. României) că „Legea nr. 112/1995 nu se aplică decât în cazul situației bunurilor față de care statul deținea un titlu de proprietate (paragrafele 26-30) și că nicio altă dispoziție internă nu acorda statului dreptul de a vinde un bun care se găsea *de facto* în patrimoniul său și pentru care nu avea așadar un titlu.”

3. Completarea de la art. I pct. 5 din legea trimisă la promulgare este neconstituțională, deoarece exclude de la restituirea în natură terenurile aferente imobilelor care au fost înstrăinate în temeiul dispozițiilor Legii nr. 112/1995 și preluate de stat fără titlu valabil, fiind contrară dispozițiilor art. 15 și art. 16 din Constituția României. În forma actuală a legii nu a fost reglementat regimul juridic al acestor bunuri, astfel că au putut fi restituite în natură.

4. Prin art. I pct. 2 se abrogă alin. (2) al art. 2 din forma anterioară a Legii nr. 10/2001, iar din acest moment, persoanelor cărora le-au fost preluate imobile fără titlu valabil li se neagă, implicit, calitatea de proprietar ce, anterior, le fusese în mod explicit recunoscută, cu toate efectele ce decurgeau din acest articol, deși, în cazul preluărilor *de facto* nu au fost lipsite de prerogativa dispoziției. În ceea ce privește obiectul de reglementare al Legii nr. 10/2001, în jurisprudența sa Curtea a stabilit că imobilele preluate de stat fără titlu valabil, nu au făcut obiect al dreptului de proprietate al statului acesta exercitând doar atributele posesiei și folosinței. De aceea „*măsurile cuprinse în lege nu sunt aplicabile acelor locuințe cu privire la care statul nu a dobândit, legal, dreptul de proprietate.*” (Decizia Curții Constituționale nr. 482/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 4 februarie 2004). Și anterior în jurisprudența sa, Curtea a statuat că imobilele preluate de stat fără titlu nu pot face obiect al dreptului de proprietate al acestuia. (Decizia Curții Constituționale nr. 73 din 19 iulie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 177 din 8 august 1995).

5. La art. I pct. 13, s-a dispus completarea art. 46 cu alineatul (4), conform căruia „persoana îndreptățită are obligația de a urma calea prevăzută de prezenta lege, după intrarea acesteia în vigoare” și că „prevederile prezentei legi se aplică cu prioritate”. Prevederea adoptată din dorința de a consacra *in terminis* caracterul special al Legii nr. 10/2001 și aplicarea cu prioritate a procedurilor administrative și judiciare reglementate prin această lege este susceptibilă de interpretări diverse, încălcând principiul legalității stabilit în sensul Convenției Europene a Drepturilor Omului, întrucât nu se arată care sunt condițiile și limitele de aplicare „prioritară” a Legii nr. 10/2001, iar pe de altă parte, dispoziția se află în contradicție cu dispozițiile art. 21 din Constituție care garantează accesul liber la justiție, deoarece persoana îndreptățită, care nu a fost lipsită decât de atributele posesiei și folosinței, păstrând prerogativa dispoziției, putea uza de calea dreptului comun pentru readucerea în patrimoniu a bunului aflat în posesia unui neproprietar. Neconstituționalitatea apare ca fiind și mai evidentă în contextul abrogării art. 2 alin. (2) din Legea nr. 10/2001.

Consacrarea bunei-credințe ca o cauză de asanare a nulității absolute a actelor de înstrăinare a imobilelor preluate fără titlu valabil nu poate avea semnificația juridică a unui fine de neprimire a cererii în revendicare a proprietarului inițial deoarece „ar însemna a lipsi

de eficiență art. 2 alin. (2) din lege, încălcându-se astfel un principiu fundamental de interpretare, "*actus interpretandus est potius ut valeat quam ut pereat*", potrivit căruia un act juridic trebuie interpretat în sensul producerii de efecte juridice și nu în acela al lipirii lui de orice efect." (Decizia nr. 69 din 18 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226 din 3 aprilie 2003).

Astfel, în cadrul aceleiași categorii de persoane există două situații diferite, respectiv, până în prezent unele persoane au obținut hotărâri definitive și irevocabile, prin care s-a constatat că nu au pierdut calitatea de proprietar, iar cele ale căror litigii sunt în curs de judecată nu vor mai putea obține această recunoaștere, ceea ce contravine și dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție. Mai mult, legea nu reglementează situația juridică a acestei categorii de persoane, respectiv modalitatea concretă în care acestea vor beneficia de măsuri reparatorii.

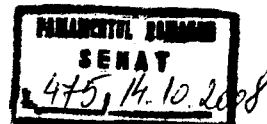
Domnule Președinte al Curții Constituționale,
Distinși membri ai Plenului Curții Constituționale,

În considerarea argumentelor expuse mai sus vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că prevederile Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 sunt neconstituționale, fiind contrare dispozițiilor art. 1, art. 15, art. 16, art. 20, art. 21, art. 44, art. 61 și art. 75 din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Traian BĂSESCU

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

Telefon: (+40-21) 313-2531

Fax: (+40-21) 312-5480

Internet: <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr. 2006A/2008

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. **11076** / **14-10-2008**

Domnului NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, copia sesizării asupra neconstituționalității prevederilor punctului (2) și următoarele din art.I din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, formulată de un număr de 63 de deputați.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 3 noiembrie 2008, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 12 noiembrie 2008.

Primiți, vă rog, domnule președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE,

Prof.univ.dr.Ioan Vida

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTATILOR
Secretariatul general al Camerei Deputatilor

DOS. NR
2006A/2008

SECRETAR GENERAL

București, 14.10.2008
Nr. 51/3204

Domnului

IOAN VIDA
Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule președinte,

În temeiul dispozițiilor art.27 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem alăturat sesizarea făcută de un număr de 63 de deputați referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Titu Nicolae Gheorghiof

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

telefon: 021 414 10 70

fax: 021 414 10 72

e-mail: pnl@cdep.ro

Domnului

Titu Nicolae Gheorghiof

Secretar General al Camerei Deputaților

Stimate domnule Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție, ale art. 11 lit. a) și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, modificată, completată și republicată, vă trimitem, alăturat, sesizarea asupra neconstituționalității prevederilor pct. (2) și următoarele din art. I din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989.

Lider Grup PNL

Crin Antonescu

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal

telefon: 021 414 10 70

fax: 021 414 10 72

e-mail: pnl@cdep.ro

Domnului Prof. Univ. Dr. IOAN VIDA

Președintele Curții Constituționale a României

Stimate domnule Președinte,

În temeiul preverilor art. 146 lit. a) din Constituție, ale art. 11 lit.a) și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, modificată, completată și republicată, deputații înscriși pe lista anexă, formulează prezenta

SESIZARE

asupra neconstituționalității prevederilor pct. (2) și următoarele din art. I din Legea pentru modificarea și competarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989.

În ședința din data de 12 decembrie 2007 Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, a respins propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, iar în ședința din data de 24 iunie 2008, Camera Deputaților, în calitate sa de Cameră decizională, a adoptat-o. Președintele României a solicitat reexaminarea acestei legi, pentru motivele prevăzute în cererea sa de reexaminare din data de 18 iunie 2008. Ca urmare a dezbaterii reexaminării legii, în ședința din data de 8 septembrie 2008, Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, a adoptat-o, același lucru făcând și Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, în ședința sa de vot final din data de 8 octombrie.

Din punct de vedere al conformității conținutului acestui act normativ cu Constituția, precizăm următoarele:

Referitor la încălcarea **dispozițiilor art. 44 alin. 2 din Constituție**, precizăm că modificările aduse Legii nr. 10/2001 prin noul act normativ deși se doresc a avea ca scop protejarea intereselor celor care au dobândit, în temeiul Legii nr. 112/1995, imobilele în care locuiau, acestea introduc o serie de prevederi care vor avea un impact legislativ extrem de important asupra cadrului normativ în vigoare, pe de o parte, cât și asupra foștilor proprietari, pe de altă parte, care se vor vedea puși în situația de a nu-și mai putea redobândi în natură imobilele solicitate.

Măsurile protecționiste adoptate au ca rezultat deturnarea scopului pentru care Legea nr. 10/2001 a fost adoptată, și anume restituirea către foștii proprietari a imobilelor preluate abuziv de stat, introducându-se noi dispoziții legale de natură a împiedica restituirea în natură a acestor imobile.

Astfel conținutul actului normativ adoptat de către parlament consacră un tratament diferențiat și inechitabil, încălcându-se astfel prevederile art. 16 alin. 1 din Constituția României, între foștii proprietari îndreptățiți doar la restituire prin echivalent și persoanele, foști chiriași, ale căror contracte de vânzare cumpărare încheiate în baza L 112/1995, au fost desființate de către instanțe și care sunt îndreptățite la restituirea unor sume de bani la valoarea actuală a imobilului.

O altă situație discriminatorie care încalcă atât prevederile art. 16 alin. 1 cât și prevederile art. 21 alin. 2 și 44 alin. 2 din Constituția României, este reprezentat de noul alineat 4 al articolului 46 potrivit căruia „*Persoana îndreptățită are obligația de a urma calea prevăzută de prezenta lege, după intrarea acesteia în vigoare. Prevederile acestei legi se aplică cu prioritate.*” Astfel, obligarea persoanei îndreptățite de a urma doar calea prevăzută de L 10/2001, pe de o parte îngreuează dreptul fostului proprietar de a mai formula acțiuni în instanță, în temeiul dreptului comun, pe de altă parte îl situează pe o poziție juridică inferioară în raport cu acele persoane, incluzându-i aici și pe noii proprietari de imobile naționalizate, care se vor putea bucura de acest drept.

Prin dispozițiile nou adoptate de Parlament, se încalcă și principiul egalității, consacrat de art. 16 alin. 1 din Constituție, deoarece dreptul de proprietate al proprietarului deposedat abuziv nu ar mai fi deci *ocrotit în mod egal de lege*, raportat la dreptul de proprietate al noului proprietar în baza Legii 112/1995.

Mai mult decât atât, foștilor proprietari deposedați în mod abuziv de către statul comunist, le va fi interzis pentru viitor, liberul acces la justiție în vederea obținerii restituirii în natură a imobilelor solicitate, încălcându-se prevederile art. 21 alin. (1) și (2) din Constituția României.

În plus, din Legea nr. 10/2001 a fost înlăturată diferența de regim dintre imobilele preluate „*cu titlu*” de către stat, situație în care statul era un proprietar aparent și cele preluate „*fără titlu*”, caz în care statul nu avea nici măcar aparența proprietății, fostul proprietar păstrându-și calitatea avută la data preluării.

Astfel, abrogarea alin. 2 al art.2 din Legea 10/2001, care prevede faptul că persoanele ale căror imobile au fost preluate fără titlu valabil își păstrează calitatea de proprietar avută la data preluării, va avea efectul unei „noi naționalizări”, deoarece persoanele ale căror imobile au fost preluate fără titlu valabil și care și-au păstrat calitatea de proprietari, urmează să piardă această calitate prin noua formă a legii, încălcându-se astfel art. 44 alin. (4) din Constituția României, care prevede faptul că:

„sunt interzise naționalizarea sau orice alte masuri de trecere silită în proprietate publică a unor bunuri pe baza apartenenței sociale, etnice, religioase, politice sau de alta natura discriminatorie a titularilor”.

O altă modificare a Legii nr. 10/2001 care va aduce atingere drepturilor foștilor proprietari, o reprezintă abrogarea art. 43 referitor la înstrăinarea imobilelor dobândite în temeiul Legii nr. 112/1995. Prin abrogarea art. 43 a fost înlăturată condiția ca la data înstrăinării imobilelor cumpărate de foștii chiriași să nu fi existat pe rolul instanțelor judecătorești litigii cu privire la aceste imobile.

Astfel, după expirarea interdicției temporare de înstrăinare a imobilelor cumpărate în temeiul Legii nr. 112/1995, acestea pot fi vândute, indiferent dacă instanțele judecătorești au fost investite cu soluționarea unor cereri de anulare sau de constatare a nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare, litigii nefinalizate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

Această modificare este de natură să aducă atingere siguranței circuitului civil și să genereze noi situații conflictuale între foștii proprietari care se văd în situația de a nu putea să redobândească dreptul de proprietate asupra imobilului ce le-a aparținut deși actul de înstrăinare încheiat de stat cu fostul chiriaș în temeiul Legii nr. 112/1995 a fost desființat prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, întrucât a fost încheiat cu nerespectarea dispozițiilor legale în vigoare.

Astfel, deși prin anularea sau constatarea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare, părțile au fost repuse în situația anterioară, imobilul nu va putea fi restituit în natură fostului proprietar întrucât hotărârea judecătorească pronunțată nu va fi opozabilă dobânditorului subsecvent, urmând ca fostul proprietar să declanșeze un nou litigiu în contradictoriu cu subdobânditorii, conducând la prelungirea termenului în care proprietarul își va putea redobândi imobilul, fiind încălcat în acest mod art. 21 alin. (3) din Constituție:

„Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil”.

Totodată, limitarea posibilității fostului proprietar de a-și redobândi în natură imobilele preluate de stat, încalcă prevederile art. 20 alin (1) și (2) din Constituția României referitoare la prioritatea reglementărilor internaționale la care România este parte asupra dreptului intern, întrucât Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în repetate rânduri că *vânzarea de către stat către terții de bună-credință a bunului altuia, chiar anterioară confirmării definitive în instanță a dreptului de proprietate a reclamantului, combinată cu lipsa despăgubirilor, constituie o privare de proprietate contrară art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.*

Curtea a reținut că Legea nr. 112/1995, invocată de către stat, nu permitea acestuia să vândă chiriașilor un bun naționalizat în mod abuziv, de vreme ce legea reglementa doar vânzarea bunurilor legal intrate în patrimoniul statului.

Motivul condamnării, atât de frecvente a României de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului îl reprezintă tocmai imposibilitatea restituirii în natură a imobilului preluat, combinată cu lipsa despăgubirilor.

Totodată, apreciem că aceste modificări vor avea o importanță deosebită asupra modalității de soluționare a litigiilor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, în contextul recentului recurs în interesul legii cu privire la admisibilitatea acțiunilor în revendicare întemeiate pe dispozițiile dreptului comun având ca obiect revendicarea imobilelor preluate în mod abuziv.

Prin recursul în interesul legii admis de către Înalta Curte de Casație și Justiție, s-a stabilit faptul că indiferent de soluția pe care o vor pronunța instanțele judecătorești Convenția Europeană are prioritate. Din această interpretare rezultă fără putință de tăgadă că ori de câte ori instanța va avea de soluționat o speță identică celor deja soluționate de Curte va trebui să aplice direct Convenția Europeană, mai exact să dea aceeași soluție cu cea pe care instanța europeană a pronunțat-o.

De altfel, chiar în absența unei astfel de interpretări a Înaltei Curți de Casație și Justiție instanțele ar fi trebuit să procedeze în acest mod, știut fiind faptul că dispozițiile Convenției Europene sunt prioritare dispozițiilor din dreptul intern ori de câte ori protecția drepturilor asigurată de convenție este *mai extinsă decât în dreptul intern*.

Prin dispozițiile nou introduse, care contravin Convenției Europene, instanțele vor fi puse în situația de a aplica dreptul intern cu nesocotirea legislației europene a drepturilor omului, singura alternativă a judecătorului investit cu soluționarea cauzei fiind nesocotirea normelor interne în detrimentul celor europene. Dispozițiile nou introduse încalcă astfel prevederile art. 20 alin (1) și (2) din Constituția României.

Acest proiect nu este în concordanță cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia respectării dreptului de proprietate și prin urmare există un risc real ca România să se confrunte cu un nou val de hotărâri de condamnare ale Curții Europene pronunțate împotriva Statului român.

De asemenea, apreciem că prevederile acestui act normativ prin care se prevede restituirea prețului de piață al imobilelor, pentru acele imobile care au făcut obiectul unor contracte de vânzare-cumpărare încheiate potrivit prevederilor Legii 112/1995 și care au fost desființate prin hotărâri judecătorești definitive și irevocabile, inclusiv întrucât au fost încheiate cu nesocotirea dispozițiilor legale în vigoare, vor avea un impact social și financiar considerabil asupra persoanelor implicate în acest proces.

Astfel, restituirea prețului actual de piață nu reprezintă o măsură justă în condițiile în care aceste imobile au fost achiziționate la o valoare plafonată, uneori chiar modică, iar nu la valoarea lor reală.

Considerăm că acordarea de despăgubiri la valoarea de piață și pentru aceste categorii de persoane ar conduce la o îmbogățire fără justă cauză a celor care au dobândit imobilele în temeiul Legii nr. 112/1995, deoarece vânzarea imobilelor către cei care le ocupau în calitate de chiriași avea un caracter protecționist.

Astfel, prețul ce urma să fie plătit de chiriași nu era calculat la valoarea de piață, ci se determina pe baza prevederilor Decretului nr. 93/1977 privind prețurile de vânzare ale locuințelor din fondul locativ de stat, ale Decretului-lege nr. 61/1991 privind vânzarea de locuințe construite din fondurile statului către populație și ale legii nr. 85/1992 privind vânzarea de locuințe și spații cu altă destinație construite din fondurile statului și din fondurile unităților economice sau bugetare de stat.

În consecință, acordarea unor despăgubiri mai mari decât suma plătită în temeiul Legii nr. 112/1995, actualizată cu indicele de inflație până la momentul în care contractul a fost desființat prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, ar conduce la mărirea patrimoniului dobânditorilor imobilului, în detrimentul patrimoniului statului, fără ca pentru aceasta să existe o justificare temeinică.

Astfel, statul român va fi nevoit să suporte diferența între prețul plătit de către chiriașul cumpărător și valoarea actuală de piață a acestor imobile, fără ca cei îndreptățiți să fie protejați de vreun interes legitim și fără ca actele de înstrăinare să fie menținute de instanță, pentru ca imobilul să reprezinte un „bun” în sensul Convenției Europene.

Este adevărat că este necesar un tratament egal între proprietarii deposedați abuziv și chiriașii care au dobândit în proprietate asemenea imobile în măsura în care aceștia se află în situații identice, dar asemenea dispoziții sunt contrare spiritului Legii 10/2001, lege cu caracter reparator adoptată de către statul român pentru îndreptarea abuzurilor comise de către regimul comunist, iar nu pentru protejarea unor persoane care se aflau la un moment dat în situații favorabile, astfel cum este cazul unora dintre chiriașii din imobilele preluate abuziv de Statul Român, care astfel devin o clasă specială, privilegiată, aspect care la rândul său **încalcă prevederile art. 16**

alin. (1) din Constituția României. Aceasta cu atât mai mult cu cât pentru alte categorii de cumpărători de imobile, ale căror contracte ar fi anulate de instanțe nu sunt prevăzute măsuri de reparație din partea statului, ci numai cele reglementate în dreptul comun (va recupera **prețul plătit** pentru imobilul cumpărat de la vânzător).

În plus, acest act normativ este nu numai neconstituțional, ci și inaplicabil întrucât, așa cum au arătat inițiatorii, restituirea prețului s-ar face de către Ministerul Economiei și Finanțelor din fondul extrabugetar constituit în temeiul articolului 13 alineat 6 din Legea nr. 112/1995, cu modificările ulterioare.

Acest fond era constituit din sumele obținute din vânzarea apartamentelor care nu s-au restituit în natură, după deducerea comisionului de 1% din valoarea apartamentelor și din sumele obținute din lansarea unor împrumuturi de stat cu această destinație, în condițiile prevăzute de Legea nr. 91/1993 privind datoria publică și era destinat efectuării următoarelor cheltuieli: plata despăgubirilor cuvenite proprietarilor, plăți pentru restituirea împrumuturilor contractate și plata costurilor care decurg din aceste împrumuturi de stat și construirea de locuințe, care să fie repartizate cu prioritate chiriașilor ale căror apartamente urmau să fie restituite foștilor proprietari.

Or, este evident că sumele din contul indicat de inițiatori ca sursă de finanțare pentru despăgubirea cumpărătorilor ale căror contracte de vânzare-cumpărare au fost anulate sunt total insuficiente, mai precis inexistente, neputând să acopere aceste cheltuieli.

Astfel, apreciem că la elaborarea proiectului nu s-a făcut o analiză temeinică a impactului financiar al noilor dispoziții, riscând ca prin adoptarea proiectului acestea să fie golite de conținut.

Astfel fiind, este nesocotit **art. 138 alin. (5) din Constituție**, potrivit căruia „*Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare*”.

Un alt aspect demn de semnalat îl reprezintă faptul că o mare parte din reglementările introduse prin legea recent adoptată există deja în Legea nr. 10/2001, reluarea lor constituind un exces de reglementare de natură să facă mai dificilă interpretarea și aplicarea lor.

Astfel, suntem de părere că proiectul nu respectă dispozițiile Legii nr.24/2000 privind tehnica legislativă, în sensul că acesta instituie un paralelism legislativ prin introducerea unor prevederi care se găsesc atât în Legea nr.10/2001, însă sub o altă formă (cazul imobilelor înstrăinate pentru care se acordă despăgubiri) cât și în alte acte normative adoptate de Guvern în acest domeniu. Exemplificăm în acest sens:

- ✓ O.U.G nr. 68/2006 privind măsuri pentru dezvoltarea activității în domeniul construcțiilor de locuințe prin programe la nivel național;
- ✓ O.U.G. nr. 74/2007 privind asigurarea fondului de locuințe sociale destinate chiriașilor evacuați sau care urmează a fi evacuați din locuințele retrocedate foștilor proprietari.

În acest sens, dorim să subliniem faptul că acesta a fost și scopul prezentului act normativ așa cum reiese din forma sa inițială, iar amendamentele aduse proiectului inițial au făcut să nu mai existe o concordanță între expunerea de motive a actului normativ și forma finală a textului.

Or, potrivit art. 74 alin. (3) din Constituție: „*Deputații, senatorii și cetățenii care exercită dreptul la inițiativă legislativă pot prezenta propuneri*

legislative *numai în forma cerută pentru proiectele de legi*", această cerință fiind nesocotită de propunerea legislativă adoptată.

Anexăm tabelul cu semnatarii prezentei sesizări de neconstituționalitate.

Tabel nominal cu semnatarii sesizării privind neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.10 din 8 februarie 2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

Nr crt	Nume, prenume, Grup parlamentar	Semnătura
1	PUSCA MIRCEA PNL	
2	CIORREANU MAREL IOAN PNL	
3	SCUTARU ADRIAN GEORGE - PNL	
4	GABOR GHEORGHE - P.N.L.	
5	LEFTER IOAN SILVIU PNL	
6	ȚURC ION PNL	
7	PLĂIASU GABRIEL PNL	
8	KUNYA-HAMAR SANDOR LORINZ	
9	Alui Chereșiu Adrian PNL	
10	MIHA NIFAIIMACE PNL	
11	Ibarta Paulinon PNL	
12	Mihai, Adrian, Siroș PNL	
13	Sandru Cornu Viorica PNL	
14	Viențuc Ștefan PNL	
15	CIOCANEA ADRIAN PNL	
16	MIULESCU GHEORGHE ADRIAN-PNL	
17	CAMPANU LIVIU - PNL	
18	Bogdan OLTEANU PNL	
19	BOBESCU VALENTIN - PNL	
20	Mihai Ioan PNL	
21	CIOPRAGA MIRCEA PNL	
22	CALINENTE MIHAILA PNL	
23	Almăjanu Marin PNL	
24	POPA CORNEL PNL	
25	TOMA HORIA VICTOR PNL	
26	HELLVIG EDUARD PAUL PNL	
27	FERECIU RELU P.N.L.	
28	BOȘTAN IULIAN PNL	
29	TAHA CONSTANTIN P.N.L.	

Nr crt	Nume, prenume, Grup parlamentar	Semnatura
30	Dragocuit Gheorghe PNL	
31	IOAN GHISE PNL	
32	MANESCU RARES PNL	
33	CRIN ANTONESCU PNL	
34	SILAGHI OVINU IOAN PNL	
35	CRISTEA IOAN - PNL -	
36	TALOS, MIRELA - PNL	
37	STRUNGA F. EMIL PNL	
38	PUSANU DAN - LAN P.N.L.	
39	Sapundaru Alina PNL	
40	GROSARU, Mirela - GPMV	
41	Murton Anad - UDMR	
42	Lahutov Peter - UDMR	
43	VARBU ATTILA - UDMR	
44	BOMIS ISTVAN UDMR	
45	AA Kiraly Andri UDMR	
46	MITE ANDREI - C UDMR	
47	ERDEI-IOLOZKI ISTVAN UDMR	
48	TIBERIU BARBULETIV PNL	
49	ATTAL ISTVAN de UDMR	
50	UAIANEA HAREL (SPANX)	
51	MOTREANU DAN (PNL)	
52	ASZTALOS FERENC UDMR	
53	HODAN DAN PNL	
54	SOKI BELA UDMR	
55	MICULA CATALIN PNL	
56	ZISOPOL DRAGOS GABRIEL (PNL)	
57	FRANCU EMILIAN	
58	BUZATU DAN HORATIU - PNL	
59	TORO TIBERIU - UDMR	
60	MIREOVICI NICULAE MINORITATI	
61	DMITRESCU YANA MINORITATI	
62	Mocsa Adrian-Mihailu Minoritati	
63	GERCA ANDREI DOMINIC - PNL	

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINET PREȘEDINTE

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România
Telefon: (+40-21) 313-2531 Fax: (+40-21) 312-5480
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr. 2002A/2008

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 11054/14-10-2008

Domnului NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă înaintăm, alăturat, copia sesizării cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, formulată de un număr de 55 de deputați.

Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 3 noiembrie 2008, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 12 noiembrie 2008.

Primiți, vă rog, domnule președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE
Joan Vida
Prof.univ.dr. Ioan Vida

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTATILOR
Secretariatul general al Camerei Deputatilor

SECRETAR GENERAL

București, 14.10.2008
Nr. 51/3198

Dos. NR
20024/
2008

Domnului

IOAN VIDA
Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule președinte,

În temeiul dispozițiilor art.27 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem alăturat sesizarea făcută de un număr de 55 de deputați referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

Titu Nicolae Gheorghiu

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 57/3128/14.X.

Parlamentul României
Camera Deputaților

Grupul Parlamentar al Partidului Democrat-Liberal

București, 13 octombrie 2008

Nr. 16/4/8

Domnului

Titu Nicolae Gheorghiof
SECRETAR GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, și art. 11 lit. a) și art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem, alăturat, sesizarea asupra neconstituționalității prevederilor pct. (2) și următoarele din art. I din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989.

*Adm. 2008
Cristian Radulescu*

Cristian Radulescu
Liderul Grupului parlamentar PD-L

Parlamentul României
Camera Deputaților

Grupul Parlamentar al Partidului Democrat Liberal

Nr. *16/4/8* din *13.10.2008*

DOMNULUI PROF.UNIV.DR.IOAN VIDA
PRESEDINTELE CURTHI CONSTITUTIONALE

Stimate domnule președinte,

In temeiul prevederilor art.146 lit.a) din Constituție, ale art.11 lit.a) și ale art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, modificată, completată și republicată, deputații înscriși pe lista anexă, formulează prezenta

S E S I Z A R E

**asupra neconstituționalității prevederilor pct. (2) și următoarele din art. I din
Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al
unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989**

În ședința sa din data de 12 decembrie 2007 Senatul, în calitate de primă Cameră sesizată, a respins propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, iar în ședința din data de 24 iunie 2008, Camera Deputaților, în calitatea sa de Cameră decizională, a adoptat-o. Președintele României a solicitat reexaminarea acestei legi, pentru motivele prevăzute în cererea sa de reexaminare din data de 18 iulie 2008. Ca urmare a dezbaterii reexaminării legii, în ședința din data de 8 septembrie 2008, Senatul, în calitatea sa de primă Cameră sesizată, a adoptat-o, același lucru făcând și Camera Deputaților, în calitatea de Cameră decizională, în ședința sa de vot final din data de 8 octombrie 2008.

MOTIVELE DE NECONSTITUTIONALITATE

Art. I pct.2, ca și cele care urmează acestui text, din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989 este neconstituțional, pentru că încalcă prevederile art.15 alin.(2), ale art.16, ale art.21 alin.(1), ale art.44 alin.(1), teza I, ale art.44 alin.(2), teza I și ale art. 53 din Constituție

1. Cât privește încălcarea prevederilor art.44 alin.1, teza I din Constituție.

Potrivit prevederilor art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001, modificată, completată și republicată „Persoanele ale căror imobile au fost preluate fără titlu valabil își păstrează calitatea de proprietar avută la data preluării, pe care o exercită după primirea deciziei sau a hotărârii judecătorești de restituire, conform prevederilor prezentei legi.”

Se reglementează astfel, o adevărată prezumție de proprietate, pentru perioada în care proprietarul a fost lipsit de toate prerogativele dreptului său de proprietate, dar și de posesie, prezumție care poate fi recunoscută sau nu de instanțele judecătorești, dar ulterior, în condițiile prevăzute în legile de reconstituire a dreptului de proprietate, cum este și Legea nr.10/2001.

De altfel, Curtea Constituțională a statuat, prin Decizia nr.136/1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.448 din 24 noiembrie 1998 că, și dacă naționalizarea sau alte moduri prin care, sub imperiul unor legi anterioare, a luat naștere dreptul de proprietate al statului, nu sunt corespunzătoare prevederilor Constituției, dreptul subiectiv de proprietate al statului, constituit potrivit reglementărilor legale anterioare actualei legi fundamentale, nu este stins ca efect al intrării în vigoare a acesteia, independent de modificările aduse regimului juridic al proprietății. Așa fiind dreptul proprietarului de a i se restitui imobilul se naște în viitor, prin aplicarea prevederilor legale care îi reconstituie acest drept.

Prin art.1 pct.2 din Legea criticată pentru neconstituționalitate sunt abrogate prevederile art.2 alin.2 din Legea nr.10/2001, modificată, completată și republicată. Pe cale de consecință, proprietarii ale căror imobile au fost preluate fără titlu valabil nu își mai păstrează calitatea de proprietar, avută la data preluării și astfel art.1 pct.2, dar și cele care urmează acestuia din Legea criticată, au devenit neconstituționale, calitatea de proprietar ne mai păstrându-se, așa cum reglementau prevederile art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001. În acest fel, calitatea de proprietar s-a stins ca efect al abrogării acestor dispoziții.

Rezultă astfel că, prin abrogarea adoptată sunt încălcate prevederile art.44 alin.(1), teza I, care garantează dreptul de proprietate, în ceea ce îi privește pe proprietarii imobilelor, preluate de stat, fără titlu valabil și care fac obiectul prevederilor Legii nr.10/2001. În alte cuvinte, prin această abrogare, dreptul de proprietate al proprietarilor imobilelor preluate de stat, fără titlul valabil, nu mai este garantat de către statul român, pentru că acestor persoane nu li se mai recunoaște calitatea de proprietar, avută la data preluării de către stat și, ca urmare, nici nu mai pot exercita această calitate de proprietar, după primirea hotărârilor judecătorești de restituire a imobilelor în cauză.

Se realizează astfel, o ruptură neconstituțională și nepermisă, în ceea ce privește perioada de deținere a calității de proprietar a acestor persoane, calitate care trebuie să existe de la data dobândirii legale în proprietate a imobilului în cauză și până la data la care imobilul va ieși sau a ieșit legal din proprietatea acestor persoane, tocmai datorită faptului că, prin art.44 alin.(1), teza I din Constituție, dreptul de proprietate este garantat de la dobândirea sa legală până la pierderea sa tot legală.

În situația prezentă, potrivit art. 2 alin.(2) din Legea nr.10/2001, proprietarul trebuie să fi dobândit legal imobilul în cauză, dar a fost depozat nelegal, fără titlu, de proprietatea sa. Într-o asemenea situație, totuși, dreptul de proprietate fiind garantat, conform art.44 alin.(1), teza I din Constituția, trebuie să se recunoască proprietarului faptul că, nu a fost depozat niciodată de calitatea sa de proprietar, dacă a dobândit-o legal, chiar dacă depozarea s-a făcut, doar în fapt, de către stat, fără titlu.

Practic, așa cum a reținut și Curtea Constituțională, din momentul abrogării prevederilor art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001, de către Legea criticată de neconstituționalitate, proprietarilor, cărora le-au fost preluate imobilele, fără titlu valabil, li se neagă, implicit, această calitate, care anterior le fusese, în mod explicit recunoscută, cu toate efectele care decurgeau din acest articol, știut fiind că aceștia au fost lipsiți de toate atributele dreptului de proprietate și, în plus, și de posesie. De asemenea, este știut că dreptul de proprietate al persoanelor fizice nu a fost desființat legal, chiar dacă imobilele în cauză, au trecut în proprietatea statului, pentru că această trecere s-a făcut fără titlu (Decizia Curții Constituționale nr.483/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.105 din 4 februarie 2004).

Procedându-se la abrogarea art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001 s-a înlăturat ocrotirea și garantarea constituțională a dreptului de proprietate privată.

2. Prevederile art.1 pct.2 din Legea criticată sunt neconstituționale și pentru faptul că, acest text încalcă și dispozițiile art.21 alin.(1), dar și pe cele ale art.15 alin.(2) din Constituție.

Cât privește încălcarea prevederilor art.21 alin.(1) din Constituție, textul legal criticat nu mai permite foștilor proprietari să acționeze în justiție pentru a li se recunoască dreptul de proprietate, în cazul preluării imobilului în cauză, de către stat, fără titlu valabil, ci aceștia trebuie să urmeze doar procedura prevăzută în Legea criticată pentru

neconstituționalitate. Această procedură nu mai prevede însă că, persoana îndreptățită, în cazul preluării imobilului respectiv fără titlu valabil, să mai poată acționa direct în justiție, în vederea restituirii proprietății sale, cu toate că, în cazul preluării fără titlu valabil, însăși Curtea Constituțională a statuat că, singura modalitate de a se putea obține restituirea imobilului în cauză este cea a sesizării instanței judecătorești și nu o procedură prevăzută de lege. Modalitate de sesizare a instanței judecătorești trebuie folosită, pentru că dreptul de proprietate nu a fost desființat legal niciodată. Foștii proprietari ar putea beneficia de prevederile legii, fără să se mai adreseze instanțelor judecătorești, doar dacă aceștia ar dori să opteze pentru o astfel de modalitate și nicidecum în mod obligatoriu, așa cum Legea criticată impune (Decizia nr.73/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.177 din 8 august 1995).

Pe cale de consecință, Curtea Constituțională a mai statuat că, statul nu poate fi considerat proprietar, iar imobilele în cauză, preluate fără titlu valabil, nu ar putea fi incluse în categoria celor avute în vedere de o lege, care are ca obiect reglementarea situației juridice a locuințelor trecute în proprietate statului. În alți termeni, arată Curtea Constituțională, cu excepția cazurilor în care, potrivit legii, apartamentele ar urma să fie, fără limite valorice, restituirea în natură fostului proprietar ori moștenitorilor acestuia, măsurile de acordare de despăgubiri, vânzarea locuințelor chirieșilor, care le ocupă, ori păstrarea lor în patrimoniul statului nu pot fi aplicabile acelor locuințe cu privire la care statul nu a dobândit, legal, dreptul de proprietate. Ca urmare, toate dispozițiile Legii criticate, referitoare la cele reținute de Curte, adică aproape toate prevederile acestei Legi, sunt neconstituționale.

3. Apoi, cât privește încălcarea prevederilor art.15 alin.(2) din Constituție, tot Curtea Constituțională a mai statuat că, a considera, într-o dispoziție a legii, că și imobilele preluate de stat, fără titlu, fac obiectul dreptului său de proprietate, cum s-a întâmplat prin abrogarea prevederilor art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001, ar însemna să se recunoască acestei legi un efect constitutiv de drept de proprietate al statului, ceea ce presupune fie un efect retroactiv al legii (ceea ce are drept efect încălcarea prevederilor art.15 alin.(2) din Constituție), fie recurgerea la un mod de transformare a proprietății persoanelor fizice în proprietate de stat, pe care Constituția nu îl recunoaște și care, de

aceea, nu poate fi acceptat. (Decizia nr.73/1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.177 din 8 august 1995).

Prin abrogarea art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001 statul și-a consolidat, în mod neconstituțional, un drept de proprietate asupra imobilelor, preluate fără titlu valabil, care nu au fost încă restituite, dar și asupra cele care au fost deja vândute nelegal foștilor chiriași, pentru că acestea din urmă nu puteau fi înstrăinate decât de un proprietar (statul).

În același timp, abrogarea reglementată are efect retroactiv și pentru că anulează retroactiv, fără nici un motiv anterior sau concomitent realizării depozitării abuzive, calitatea de proprietar a unor persoane cărora, datorită preluării, de către stat, fără titlu valabil, a imobilelor pe care le-au avut în proprietate, nu se mai pot bucura de garantarea și ocrotirea proprietății lor de la data la care au fost depozitați în mod abuziv.

4. Cât privește încălcarea prevederilor art.53 din Constituție. Prin abrogarea prevederilor art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001 a fost restrânsă exercitarea dreptului fundamental de proprietate asupra unor imobile, pentru o anumită categorie de persoane, a dreptului de acces liber la justiție și a egalității, fără însă a fi respectate cumulativ condițiile prevăzute în art.53 din Constituție. Astfel, restrângerea nu s-a impus pentru nici un motiv dintre cele enumerate în dispozițiile art.53 alin.(1) din Legea fundamentală. De asemenea, nu se vede de ce ar fi fost necesară adoptarea unei asemenea măsuri într-o societate democratică, iar noi credem că nu ar fi fost necesară într-o astfel de societate; abrogarea nu a fost determinată de nimic și, ca urmare nici nu poate fi proporțională cu ceva anume; măsura adoptată urmează să fie aplicată în mod evident discriminatoriu și a adus atingere dreptului de proprietate categoriei de persoane cărora li s-au preluat imobilele, de către stat, fără titlu valabil.

5. Prin abrogarea adoptată, au fost încălcate și prevederile art.44 alin.(2), teza I din Constituție. Astfel, potrivit textului din Constituție, proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular, ceea ce reprezintă o aplicare în domeniul proprietății a marelui principiu al egalității, reglementat de art.16 din Legea fundamentală. Abrogarea prevederilor art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001 are efect doar pentru o singură categorie de proprietari, cei cărora li s-au preluat imobilele fără titlu valabil, nu și pentru restul proprietarilor, care ar avea dreptul să li se reconstituie

proprietățile. Ca urmare, este evidentă încălcarea prevederilor art.44 alin.(2), teza I din Constituție, pentru că prin abrogarea adoptată nu se mai realizează o egală garantare și ocrotire a proprietății private.

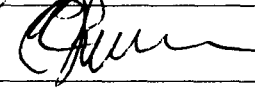
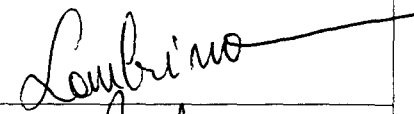
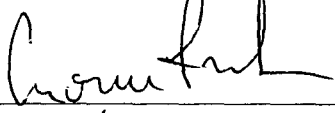
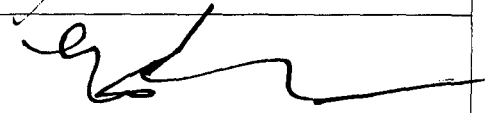
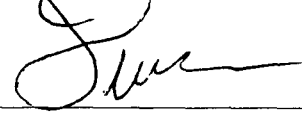
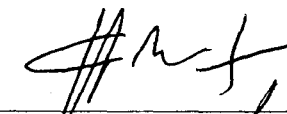
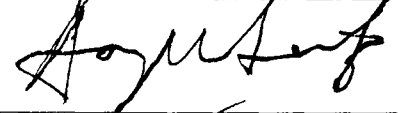
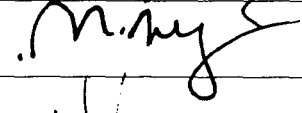
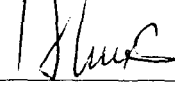
6. Prin aceeași abrogare, au fost încălcate și prevederile art.16 din Constituție, întrucât s-a realizat o diferențiere, fără nici o justificare obiectivă și rațională, între diferitele categorii de persoane, care au avut în proprietate imobile, pentru care ar trebui să se realizeze reconstituirea dreptului lor de proprietate. Acest fapt rezultă, mai ales din aceea că, în cazul preluărilor fără titlu, persoanele fizice în cauză, spre deosebire de ceilalți, nu se mai pot considera proprietari de la data la care au fost deposezați de imobilul pe care îl aveau în proprietate.

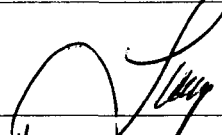
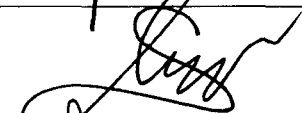
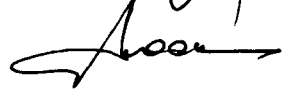
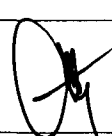
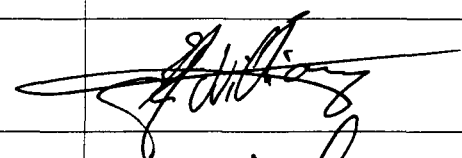
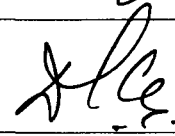
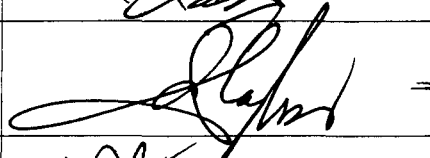
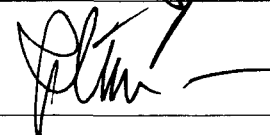
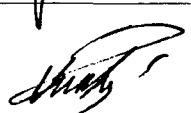
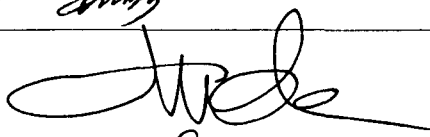
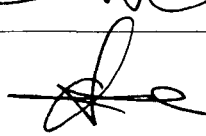
7. În același timp, nu se pot invoca prevederile art.44 alin.(1), teza a II – a din Constituție, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate, sunt stabilite prin lege. Într-adevăr, conținutul și limitele acestor drepturi sunt stabilite prin lege, dar numai dacă legea este conformă cu Constituția. În alte cuvinte, conținutul și limitele dreptului de proprietate, prevăzute într-o lege, trebuie să fie conforme cu Constituție. Abrogarea prevederilor art.2 alin.(2) din Legea nr.10/2001 ar putea fi considerată o operațiune legislativă, prin care au fost stabilite conținutul și limitele dreptului de proprietate al persoanelor deposezate abuziv de proprietate de către stat, numai că, așa cum arătat mai sus, această abrogare încalcă mai multe dispoziții din Legea fundamentală. Ca urmare, nu pot fi invocate, ca aplicabile, prevederile art.44 alin.(1), teza a II – a din Constituție, întrucât însăși aceste dispoziții au fost încălcate.

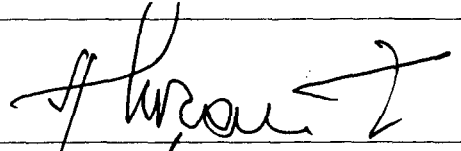
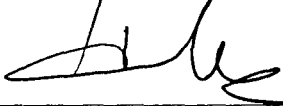
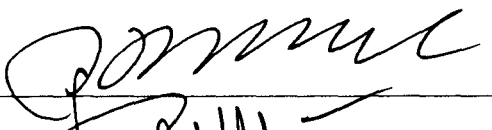
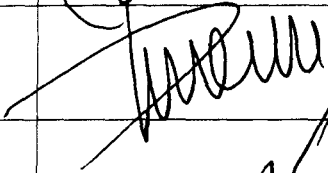
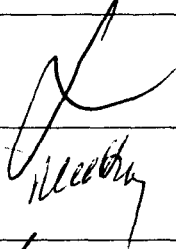
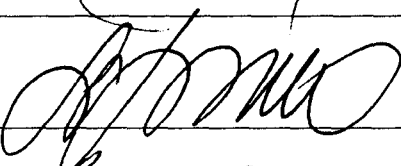
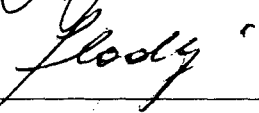
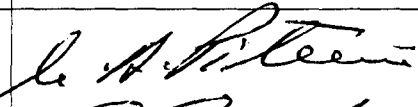
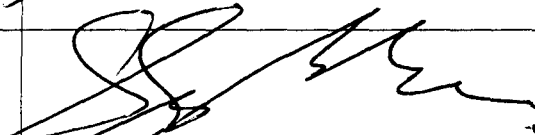
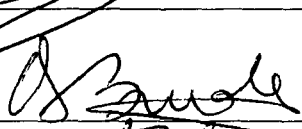
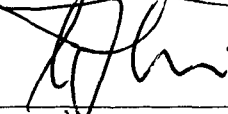
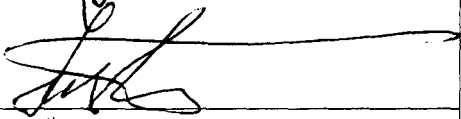
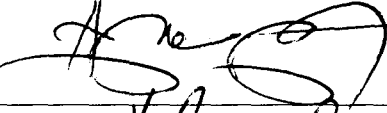
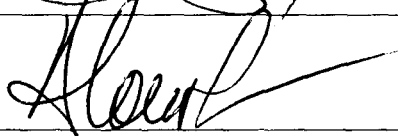
Față de cele de mai sus, rugăm Onorata Curte Constituțională să admită sesizarea noastră, care cuprinde o obiecție de neconstituționalitate și, pe cale de consecință, să constatați că, prevederile art.I pct.2 și următoarele din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, sunt neconstituționale, pentru că încalcă prevederile art.15 alin.(2), ale art.16, ale art.21 alin.(1), ale art.44 alin.(1), teza I, ale art.44 alin.(2), teza I și ale art.53 toate din Constituție.

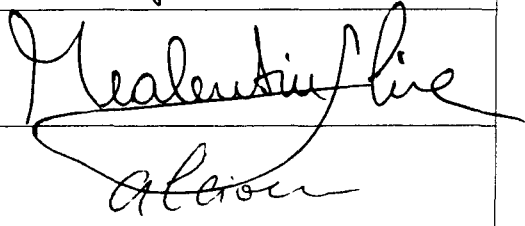
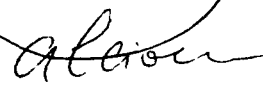
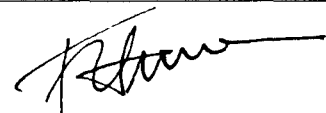
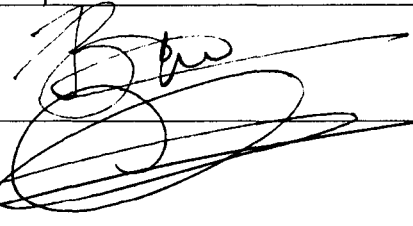
Anexăm lista semnatarilor sesizării de neconstituționalitate.

TABEL NOMINAL
CU SEMNATĂRII SESIZĂRII DE NECONSTITUȚIONALITATE
A PREVEDERILOR PCT. 2 DIN ART. I DIN LEGEA PENTRU MODIFICAREA ȘI
COMPLETAREA LEGII NR. 10/2001 PRIVIND REGIMUL JURIDIC AL UNOR
IMOBILE PRELUATE ÎN MOD ABUZIV ÎN PERIOADA 6 MARTIE 1945 - 22
DECEMBRIE 1989

Nr. crt.	NUME SI PRENUME	semnătura
1.	CRISTIAN ALEXANDRU	
2.	DRĂGUS RADU CĂTĂLIN	
3.	BIRSAN IULIAN - GABRIEL	
4.	RADU LAMBRINO	
5.	MOMANU CORNELIU	
6.	VASIL MIHAELA	
7.	POTRICA C-TRIA	
8.	BARDAH CORNEL ȘTEFAN	
9.	IONESCU DANIEL	
10.	URICEC EUGEN	
11.	FUIA STELIAN	
12.	POPESCU CORNELIU	
13.	Dănuț Liza	
14.	Miroseanu dănuț	

15.	IORDACHE CRĂȚIEA DENISA	S. Iordache
16.	IGĂȘ TRAIAN C-ȚIN	
17.	OMANEA VIOREL	Prof. V. Omana
18.	CONSTANȚIN VIOREL	
19.	STRĂCHINĂRE PETRE	
20.	COȘEA MIRCEA	
21.	BUHOIARU-OLUF COBULEA	
22.	ROMANESCU MARCEL	
23.	STOICA ION	
24.	LIVIU	
25.	BRINȚĂ WILLIAM	
26.	BUȘOI DIANA - MARIA	
27.	ZAHARIA CĂCĂRIUS MIHAIL	
28.	SÎRBEȘI CORNEL	
29.	PETRE VIGUREANU	
30.	ȘTEFĂN VALENTIN	
31.	PREDĂ GEORGE	
32.	ALMAȘAN LIVIU	

33.	MOCANU ALEXANDRU	
34.	TABARA VIREANU	
35.	OLTEAN ION	
36.	MOGHESESCU DAN	
37.	CANTARABICH BOGDAN	
38.	HOINARU MARIAN	
39.	LIFICIU PETRU	
40.	VIADU IULIAN	
41.	ZULPREA ADRIAN	
42.	PITEICU MARCEL	
43.	Sanda GOSNICH	
44.	Buda DOMITRI	
45.	CRISTIAN ILIE	
46.	IUSTIAN MIRCEA TOLOS	
47.	AMARIE CONSTANTIN	
48.	ANCA CONSTANTINESCU	

49.	BARBU GHEORGHE	
50.	ILIESCU VALENTIN ADRIAN	
51.	CIOCALTEU ALEXANDRU	
52.	MOXILĂ PETRE	
53.	TURCAN DALUCA	
54.	BRUCIENȚĂ POP CONECA	
55.	ALBU GHEORGHE	